

CEEPUS III

Босна и Херцеговина је од 2007. године укључена у *CEEPUS* регионални пројекат размјене. У *CEEPUS*-у односно у Централно европском програму размјене за универзитетске студије, тренутно учествује 15 земаља чланица. Поред БиХ у програму учествују и Албанија, Аустрија, Бугарска, Хрватска, Чешка, Мађарска, Македонија, Молдавија, Црна Гора, Пољска, Румунија, Србија, Словачка и Словенија. Правна основа *CEEPUS*-а заснива се на међународном уговору који су потписале земље чланице.

Почетни *CEEPUS I* Уговор потписан је у Будимпешти 1993. године, *CEEPUS II* Уговор, потписан је у Загребу 2003. године и *CEEPUS III* Уговор, потписан је у Будви 2010. године и тренутно је на снази.

Главни циљ актуелног *CEEPUS*-а *III* је развој академске сарадње Централне и Југоисточне Европе кроз креирање универзитетских мрежа које ће радећи на заједничким програмима стећи право на заједничке дипломе. Остали циљеви који се желе постићи кроз рад *CEEPUS*-а су допринос изградњи области европског високог образовања и употреба регионалне академске размјене као стратешког програма за примјену Болоњских циљева.

СТРУКТУРУ *CEEPUS*-а чини Заједнички одбор министара, Централна *CEEPUS* канцеларија (*CCO*), националне *CEEPUS* канцеларије (*NCO*), државна и Међународна комисија.

Заједнички одбор министара је највише управно тијело унутар *CEEPUS*-а, а чине га министри земаља чланица овог програма. Заједнички одбор министара доноси све стратешке одлуке и одговоран је за предузимање потребних корака за реализацију и промоцију *CEEPUS*-а.

Централна *CEEPUS* канцеларија - *CCO* са сједиштем у Бечу, врши координацију, евалуацију, развој и промоцију програма. *CCO* служи искључиво као координацијско и евалуацијско тијело, док земље чланице задржавају финансијску надлежност.

Национална *CEEPUS* канцеларија - *NCO*, задужена је за реализацију програма на државном нивоу, а надлежности *NCO*-а су: промоција програма у сарадњи са *CCO* и *CEEPUS* канцеларијама из других држава, пријем пријава, обезбјеђивање мјеста студија за гостујуће академско особље и студенте, припрема и додјела стипендија за стипендисте, организовање начина исплаћивања стипендија, пријем и припрема извјештаја и припрема евалуације програма на државном нивоу.

Сваке године, након подношења пријава мрежа које желе учествовати у размјени, креира се и састаје **Државна комисија**, као тијело одговорно за избор пријављених мрежа на државном нивоу. Државну комисију чине академици, стручњаци и *NCO*, а након оцјењивања, успјешно оцјењене мреже прелазе у други и финални круг оцјењивања на међународном нивоу, који спроводи **Међународна комисија**.

Међународну комисију чине националне канцеларије свих земаља чланица и стручњаци из тих земаља, док Комисијом предсједава *CCO*. Треба напоменути да је улога *CCO* неутрална, а транспарентно гласање и оцјењивање од стране Државне и Међународне комисије, гарантује коришћење јединственог '*CEEPUS* система оцјењивања'.

Међународна комисија састаје се једном годишње када се на основу бодовања доноси коначна одлука о успјешности мрежа, те им се додјељују размјене.

Унутар *CEEPUS*-а не постоји трансфер средстава. Интерна валута је 'стипендијски мјесец' и свака земља домаћин обезбјеђује стипендије за гостујуће академско особље и студенте, док трошак партиципације за њихове путне трошкове сноси земља из које долазе. Свака земља учесница дужна је обезбједити најмање 100 стипендијских мјесеци за једну академску годину. Студенти који су на размјени у оквиру *CEEPUS*-а ослобођени су плаћања било каквих школарина, а стипендијом су покривени трошкови становања, исхране, градског превоза и здравственог осигурања.

СИСТЕМ ФУНКЦИОНИСАЊА РАЗМЈЕНЕ - *CEEPUS* МРЕЖЕ

CEEPUS III размјене одвијају се у унутар мрежа осим тзв. *Freemover* активности. Универзитети тј. факултети који желе учествовати у програму размјене морају то учинити унутар мреже. Сваке године се отвара нови круг пријава када универзитети испред факултета који желе сарађивати или сарађују унутар постојеће мреже морају поднијети пријаву до 15. јануара за наредну академску годину. Као члан мреже универзитет може имати координацијску улогу или улогу партнера. Процедура за подношење пријава је таква да се представник универзитета који је координатор мреже мора регистровати под улогом *Network*, с тим да се региструју и партнери, преко *CEEPUS*-овог софтвера и заједно учествују у попуњавању пријаве, али само координатор мреже електронски подноси пријаву националној *CEEPUS* канцеларији. Сваке године универзитети могу: креирати нове мреже, продужити активност постојеће мреже или обновити активност мреже.

Мрежу морају сачињавати најмање три универзитета, од којих два требају бити из различитих земаља чланица *CEEPUS*-а.

У *CEEPUS*-у приоритет је дат мрежама које раде на развоју сарадње у сврху постизања заједничких диплома, али мреже такође могу радити и на промовисању интензивних курсева, професионалних курсева страних језика и студентских екскурзија.

Да би стекли право учешћа у мрежи универзитети су дужни припремити и електронски поднијети два документа: Писмо одобрења (*Letter of Endorsement* - потписује ректор или проректор универзитета) и Писмо намјере (*Letter of Intent* - потписује декан или продекан). Сви документи и писма се *download*-ују се са интернет странице *CEEPUS*-а и потписани и попуњени се поново *upload*-ују, дакле поднесу електронски и једино ће тако бити прихваћени.

Употреба компатибилног система *ECTS* је формални услов за мреже *CEEPUS III*. Универзитети могу обезбједити информације о употреби компатибилног система *ECTS* или скидањем информације са интернета или уношењем линка. Информације о *ECTS*-у морају бити доступне на енглеском, њемачком или француском језику.

FREEMOVERS

Freemovers категорија формирана је ради пружања могућности за додјелу стипендија студентима и академском особљу који припадају одговарајућем универзитету унутар

CEEPUS-а, али који желе учествовати у размјени изван мрежа тј. као појединци. За пријаву за *freemovers* стипендију потребно је приложити два документа:

а) Писмо препоруке - које издаје универзитет којем студент или члан академског особља припада, а у којем су објашњени разлози за студирање или предавање у иностранству како би се обезбиједило признавање;

б) Писмо о прихватању - које издаје институција-домаћин. Писмо о прихватању је подијељено у два дијела. Први дио потписује тијело које одобрава изузеће од школарине за студирање, а други дио потписује особа која ће имати улогу супервизора у току периода студирања у иностранству.

Такође треба саставити *Learning Agreement* или Уговор о учењу. Уговор треба да садржи задатке студента или академског особља и студијске бодове које носе задаци.

РЕГИСТРАЦИЈА НА *CEEPUS* ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦИ

Комплетно пословање *CEEPUS*-а одвија се путем интернета, тј преко *CEEPUS*-овог софтвера, регистрацијом на интернет страници: www.ceepus.info. Оно што је јединствено за овај софтвер јесте чињеница да је обавезно регистровати се **само једном у животу**, али са могућношћу избора више улога. Улоге под којима се може регистровати су:

Mobility - студенти или академско особље који желе креирати пријаву за размјену тј. стипендију бирају ову улогу и свака особа може за себе креирати онолико пријава колико жели.

Пријаве су могуће за зимски и љетни семестар у оквиру постојеће мреже као *Network mobility* или у оквиру *Freemovers* категорије.

Network - ова улога је намјењена појединцима који учествују у вођењу мреже као координатори или партнери, са циљем пријављивања нове мреже или придруживања постојећој мрежи.

За рад под овом улогом потребна је ауторизација од *NCO*-а, што се врши аутоматски након прве регистрације. Обично се за ову улогу пријављују особе запослене у Одјељењима за међународну сарадњу на универзитетима, професори или асистенти појединих факултета тј. координатори за *CEEPUS* на факултетима који желе учествовати у размјени.

PPU - Participating Unit Deputy улога је намјењена за појединце који желе учествовати у мрежи као представници координатора или партнера. *PPU* има иста права као и координатор или партнер, с тим да су координатор или партнер већ регистровани под улогом *Network*.

IRO - International relations office је улога за појединце који желе имати увид или учествовати у вођењу свих мрежа свог универзитета. За ову улогу такође је потребно добити одобрење од *NCO*-а.

РОКОВИ УНУТАР *CEEPUS* ГОДИНЕ

- **15. јануар** - Рок за пријем пријава мрежа;
- **15. јуни** - Рок за пријем пријава студената и академског особља за зимски семестар;
- **31. октобар** - Рок за пријем пријава студената и академског особља за љетни семестер;
- **30. новембар** - Рок за пријем *Freemovers* пријава.

Информације доступне на:

Национална *CEEPUS* канцеларија/ *National CEEPUS Office - NCO* БиХ
Министарство цивилних послова БиХ / Сектор за образовање
Трг БиХ 3, 71000 Сарајево, БиХ

Бранка Авдибеговић
ceepusbih@mcp.gov.ba
Branka.Avdibegovic@mcp.gov.ba
www.ceepus.info; www.mcp.gov.ba
Телефон: +387 33 492 607
Факс: +387 33 492 627